

2020 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE UYGULAMA TEBLİĞİ (SIRA NO: 2)

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetimi Bütçe Kanunu ve muhtelif mevzuatta bütçenin uygulanmasına ilişkin yer alan hükümler çerçevesinde bütçe işlemlerine ilişkin usul ve esaslar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

I- Tanımlar

1. Ayrıntılı Harcama Programı (AHP): 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan idarelerin, tertip düzeyinde aylar itibariyle öngörülen ve üçer aylık dönemlerde kullanılabilecek ödenekleri gösteren programı,

2. Ayrıntılı Finansman Programı (AFP): 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idarelerin, tertip düzeyinde aylar itibariyle öngörülen ve üçer aylık dönemlerde kullanılabilecekleri ödenekleri, gelir gerçekleşme tahminlerini ve net finansmanlarının kullanımına ilişkin öngörülerini gösteren programı,

3. Serbest bırakma işlemi: AHP ve AFP yürürlüğe girmeden önceki dönemde aylık harcamalara ilişkin genelgeyle düzenlenen harcama izinlerinin yetersiz kaldığı durumlarda ödenek kullanımına izin veren işlemi,

4. Bloke ödenek: Bütçe ödeneklerinin AHP, AFP veya revize işlemleriyle aylara dağıtılmayan kısmını,

5. Kullanılabilir ödenek: Serbest ödeneklerin ödenek gönderme belgesine bağlanmamış, ön ödeme yapılmamış ve harcanmamış olan kısmını,

6. Revize işlemi: AHP ile AFP'nin gider, gelir ve net finansman bölümlerinde yıl içinde yapılacak her türlü değişiklik işlemini,

7. Aktarma işlemleri: Belli bir tertibe tahsis edilmiş olan ödeneğin, 5018 sayılı Kanun, yılı bütçe kanunu ve diğer kanun hükümlerine dayanılarak bir tertipten düşülüp mevcut veya yeni açılacak bir tertibe eklenmesi işlemlerini,

7.1. Kurumlar arası aktarma işlemi: Yedek ödenek tertiplerinden yapılan aktarmalar hariç olmak üzere, 5018 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasına istinaden, 7197 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü fıkraları ve bu Kanuna ekli (E) işaretli cetvel ile diğer kanunlarda yer alan hükümler çerçevesinde bir kamu idaresine tahsis edilmiş olan ödeneğin, kamu idaresinin tertiplerinden düşülerek başka bir kamu idaresinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine eklenmesi işlemlerini,

7.2. Kurum içi aktarma işlemi: 5018 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin kendi bütçeleri içinde bir tertibe tahsis edilmiş olan ödeneğin düşülerek mevcut veya yeni açılacak başka bir tertibe eklenmesi işlemlerini,

7.3. Yedek ödenek tertiplerinden yapılan aktarma işlemi: 5018 sayılı Kanununun 23 üncü maddesi, 7197 sayılı Kanununun 5 inci maddesi ve bu Kanuna ekli (E) işaretli cetvel hükümleri ile 13 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci maddesi gereğince yedek ödenek tertiplerinden düşülerek merkezi yönetim kapsamındaki idare bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine eklenmesi işlemlerini,

8. Ekleme işlemleri: İlgili kanunları gereğince, gerektiğinde (B) veya (F) işaretli cetvellerle ilişkilendirmek suretiyle bütçede mevcut veya yeni açılacak tertiplere ödenek ilave edilmesi işlemlerini,

8.1. Gelirli ödenek kaydı işlemi: 7197 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin altıncı fıkrası ve bu Kanuna ekli (E) işaretli cetvel hükümleri ile diğer mevzuatta yer alan hükümler gereğince kaydedilecek gelirlerin yılı bütçesiyle ilişkisinin kurulması ve kullanımına imkân sağlanması amacıyla mevcut veya yeni açılacak tertiplere yapılacak ödenek kaydı işlemlerini,

8.2. Özel gelir karşılığı özel ödenek kaydı işlemi: 7197 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası ile diğer mevzuatta yer alan hükümler gereğince özel gelir olarak kaydedilen tutarlar karşılığı mevcut veya yeni açılacak tertiplere yılı içinde yapılacak ödenek kaydı işlemlerini,

8.3. Gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı işlemi: 7197 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasına göre, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde gelirin ekonomik sınıflandırmasının dördüncü düzeyi itibarıyla öngörülmeven veya belirtilen tahmini tutarların üzerinde gerçekleşen gelirler karşılığı olarak mevcut veya yeni açılacak tertiplere yapılacak ödenek kaydı işlemlerini,

8.4. Likit karşılığı ödenek kaydı işlemi: 7197 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasına göre, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (F) işaretli cetvellerinde belirtilen net finansman (5.0.0.0 Ekonomik Kodu) tutarlarını aşan finansman gerçekleşme karşılığı olarak mevcut veya yeni açılacak tertiplere yapılacak ödenek kaydı işlemi,

8.5. Şartlı bağış ve yardımların ödenek kaydı işlemi: 5018 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi gereğince, kamu idarelerine yapılan şartlı bağış ve yardımların bütçeye gelir kaydedilen tutarları karşılığı olarak mevcut veya yeni açılacak tertiplere ödenek kaydı işlemi,

8.6. Diğer ödenek kaydı işlemleri: Bu bölümde tanımlanan ekleme işlemlerinin dışında kalan diğer ekleme işlemlerini,

9. Ödenek devri işlemleri: Harcanmayan kısmının ertesi yıla devredeceği ilgili kanunlarla hüküm altına alınmış olan her türlü ödeneğin yılı bütçesiyle ilişkisinin kurulması ve kullanımına imkân sağlanması amacıyla mevcut veya yeni açılacak tertiplere eklenmesi işlemi,

9.1. Akreditif artışı karşılığı ödenek kaydı işlemi: 5018 sayılı Kanunun 35 inci maddesi gereğince, önceki yıllarda açılmış akreditiflere ilişkin devredilen kredi artıklarının yılı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydı işlemi,

9.2. Yüklenme artışı karşılığı ödenek kaydı işlemi: 5018 sayılı Kanunun 35 inci maddesi gereğince, önceki yıllardan devredilen yüklenme artıklarının yılı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydı işlemi,

9.3. Devreden dış proje kredileri karşılığı ödenek kaydı işlemi: 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 14 üncü maddesi gereğince, önceki yıl içinde hak edişlerden doğan ihtilaflar sonucu tahakkuk işlemlerinin tamamlanamaması nedeniyle, dış proje kredilerinin harcanamayan miktarlarının yılı bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydı işlemi,

9.4. Şartlı bağış ve yardımların devri işlemi: 5018 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi gereğince, önceki yılda şartlı bağış ve yardım olarak ödenek kaydedilen veya devren ödenek kaydedilen tutarlardan harcanmamış kısımların yılı bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydı işlemi,

9.5. Özel gelir karşılığı tahsis edilen ödeneklerin devri işlemi: 5018 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi, 7197 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin yedinci fıkrasının (f) bendi ve 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası ile diğer kanunlarda yer alan hükümler çerçevesinde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin bir önceki yıl bütçelerinde yer alan özel ödeneklerden harcanmayan tutarların yılı bütçesinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine devren ödenek kaydı işlemi,

9.6. Diğer ödenek devri işlemleri: Bu bölümde tanımlanan ödenek devri işlemlerinin dışında, 7197 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin yedinci fıkrasının (f) bendi hariç diğer bentleri ve diğer mevzuat hükümleri gereğince yapılan devren ödenek kaydı işlemini,

10. Ödenek iptal işlemi: Muhtelif kanunlarla verilmiş olan yetkilere istinaden bütçe ödeneklerinin iptal edilmesi işlemini,

11. İptal işlemi: Yapılmış olan bütçe işlemini ortadan kaldıran işlemi, ifade etmektedir.

II- Ayrıntılı Harcama/Finansman Programlarının Uygulanması ve Revize İşlemleri

1. İdareler, hizmetlerinin gerektirdiği harcamaları vize edilecek 2020 yılı AHP ve AFP dâhilinde gerçekleştireceklerdir.

2. AHP/AFP cetvellerinde yer alan ödenekler, idarelerin üçer aylık dönemler itibarıyla kullanabilecekleri tutarlardır. Dönemleri içinde kullanılmayan tutarlar takip eden üçer aylık dönemlerde kullanılabilir. Ancak takip eden dönemlere ilişkin ödenekler, AHP/AFP'de Başkanlığımızca değişiklik yapılmadığı sürece, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 70 inci maddesinin amir hükmü de dikkate alınarak süresinden önce kesinlikle kullanılmayacaktır.

3. İdareler, hizmet ve faaliyetlerini AHP/AFP'lere uygun olarak planlayacak ve ödemelerini buna göre gerçekleştireceklerdir. Serbest ödeneklerin etkin kullanılması, AHP/AFP'de değişikliğe ve ilave finansman ihtiyacına neden olunmaması bakımından harcama yetkilileri ve mali hizmetler birimleri gerekli tüm tedbirleri alacak ve bu amaçla merkez dışı birimleri de kapsayan bilgilendirme ve koordinasyonu sağlayacaklardır.

4. İdareler, tertipler bazında her üç aylık dönemde herhangi bir talimat beklemeksizin bu ödenekler için ödenek gönderme belgesi düzenleyebileceklerdir. Ödeneklerin merkez dışı birimlere gönderilmesinde birimlerin ihtiyaçları dikkate alınacak ancak serbest ödeneklerin tamamının merkez dışı birimlere gönderilmesi yerine, sonradan ortaya çıkabilecek ihtiyaçları karşılamak üzere makul bir kısmının kullanılabilir durumda tutulmasına özen gösterilecektir. Ayrıca merkez dışı birimlerin ödenek kullanımları, harcama yetkilileri ve mali hizmetler birimlerince takip edilecek, merkez dışı birimlerde ortaya çıkacak ödenek ihtiyacı AHP/AFP'de değişiklik yapılması yerine öncelikle ödenek gönderme belgesine bağlanan ancak kullanılmayan ödeneklerin tenkis edilerek ödenek ihtiyacı bulunan harcama birimlerine gönderilmesi suretiyle karşılanacaktır.

5. Elektrik, doğalgaz, su, telefon, bilgiye abonelik ve internet erişimi gibi mal ve hizmet alım giderlerinin, serbest ödenek yetersizliği nedeniyle zamanında ödenmemesi suretiyle ek mali yük oluşturularak kamu zararına neden olunmaması bakımından, tertipler itibarıyla serbest ödenekler öncelikle bu giderlere ilişkin faturaların ödenmesinde kullanılacak, gerek aynı tertipte yer alan diğer gider türlerine ilişkin ihtiyaçların gerek kurum içi ödenek aktarma suretiyle bütçenin diğer tertiplerindeki diğer gider türlerine ilişkin ihtiyaçların karşılanmasında hiçbir şekilde kullanılmayacak, buna neden olabilecek bir taahhüde ve harcamaya girilmeyecek, merkez dışı birimlere ödenek gönderilmesinde bu hususa öncelik verilecektir.

6. İhale işlemlerinde bütçelerin ilgili tertiplerinde yer alan başlangıç ödenekleri dikkate alınarak taahhüde girişilebilecektir. Ayrıca genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerce hazırlanacak şartname ve sözleşmelere AHP/AFP'deki ödenek dağılımına göre ödeme yapılacağına ilişkin hüküm konulacaktır.

7. İhtiyaç duyulması halinde AHP/AFP'lerde yapılacak revize işlemlerine ilişkin talepler genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerce gereğince

birlikte değerlendirilmek üzere Başkanlığımıza iletilecektir. Söz konusu idarelerin revize işlemleri Başkanlığımızca, diğer idarelerin revize işlemleri ise bu idareler tarafından gerçekleştirilecektir.

8. Hazine yardımı alan özel bütçeli diğer idarelerin bloke tutulan hazine yardımlarının kullanılabilir duruma getirilmesi, söz konusu idarelerin talebi üzerine, aylık nakit ihtiyaçları Başkanlığımızca değerlendirilerek, AFP revize işlemi yapılmak suretiyle gerçekleştirilecektir. Bu çerçevede idareler ay sonu kasa, banka, avans, emanet durumları ve diğer likit değer ve nakdi yükümlülüklerine ilişkin verilerinin yanı sıra ilgili ay harcama (dış proje kredisi karşılığı proje özel hesaplarından yapılacaklar hariç) ve gelir tahminlerini içeren gerekçeli bir yazıyla hazine yardımı revizesi taleplerini en geç ilgili ayın 5'ine kadar Başkanlığımıza göndereceklerdir. Yükseköğretim kurumlarının hazine yardımları aylık nakit ihtiyaçları değerlendirilerek serbest bırakılacağından, söz konusu idareler de hazine yardımı taleplerini aynı esaslara göre Başkanlığımıza iletceklerdir.

9. Bloke tutulan ödenekler, idarelerin talepleri üzerine bütçe uygulamalarındaki gelişmeler de dikkate alınarak Başkanlığımızca değerlendirilerek kullanılabilir olacaktır.

10. Başkanlığımızca yapılan serbest bırakma ve revize işlemlerine ilişkin formlar, verilerin paylaşımı ve bilgilendirme sürecinin elektronik ortamda yürütülmesi sebebiyle idarelere ayrıca gönderilmeyecektir. Bununla birlikte idareler söz konusu işlemlerin imzalı nüshalarına e-bütçe sisteminde yapılan onaylı işlemin içerisinde yer alan ekli dosyalar bölümünden ulaşabileceklerdir.

III- Aktarma İşlemleri

1. İdareler, 5018 sayılı Kanunun 21 inci maddesi ile 7197 sayılı Kanun ve diğer mevzuatta yer alan aktarmaya ilişkin yetki ve sınırlamaları dikkate alarak ve her bir tertibin yılsonu harcama tahminini göz önünde bulundurarak aktarma işlemini gerçekleştirecek veya aktarma talebinde bulunacaklardır.

2. Bilindiği üzere 5018 sayılı Kanunun Ek 6 ncı maddesi gereğince; Kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yeniden teşkilatlanması çerçevesinde yapılan ödenek aktarma işlemleri, personel giderleri tertiplerinden diğer tertiplere yapılan aktarmalar hariç olmak üzere, anılan Kanunun 21 inci maddesi ve yılı merkezi yönetim bütçe kanununda düzenlenen ödenek aktarmalarına ilişkin sınırlamalara tabi değildir. Dolayısıyla bu kapsamdaki ödenek aktarma işlemlerinin ayrıca izlenebilmesi için e-bütçe sisteminde aşağıdaki işlem türleri seçilecektir.

- Kurum içi aktarma (Yeniden Teşkilatlanma),

- Kurumlar arası aktarma (Yeniden Teşkilatlanma)

3. İlgili mevzuatta yer alan istisnalar dışında, yedek ödeneklerden veya idare bütçesinde yer alan tertiplerden aktarma işlemiyle ödenek eklenen tertiplerden düşme yapılamayacağından idareler bu yönde aktarma işlemi yapamayacağı gibi aktarma talebinde de bulunmayacaklardır.

4. Her türlü ek ödenek ihtiyacı, öncelikle tasarrufu mümkün olan tertiplerden aktarma yapılmak suretiyle karşılanacaktır. İdarenin bütçe imkânları değerlendirilmeden ek ödenek talebinde bulunulmayacaktır.

5. 5018 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre yapılacak aktarma işlemlerinde aşağıdaki ilke ve esaslara uyulacaktır;

a) Madde hükmü ile idarelere verilen aktarma yetkisinin hesaplanmasında aktarma işlemi ile ödenek eklenecek tertibin başlangıç ödeneğinin yüzde 20'si esas alınacaktır. Bu itibarla yıl içinde yapılan aktarma ve ekleme işlemleri sonucu meydana gelen ödenek değişiklikleri söz konusu oranın

hesabında dikkate alınmayacaktır. Ayrıca yıl içinde yeni açılan tertiplerin başlangıç ödeneğinden söz edilemeyeceğinden idareler yeni açılan tertiplere ödenek aktarması yapamayacaklardır.

b) İdareler, belirtilen oranı aşmamak üzere birden fazla aktarma işlemi gerçekleştirebileceklerdir. Ancak idarelerce aktarılan ödenek miktarı, hiçbir şekilde eklenen tertibin başlangıç ödeneğinin yüzde 20'sini, bu Tebliğin "Diğer Hususlar" bölümünün 4 üncü maddesinde ifade edilen durumlar için ekleme işlemi dâhil yüzde 10'unu geçmeyecektir.

c) Başkanlığımıza iletilen kurum içi aktarma taleplerinde, idarelere verilen aktarma yetkisinin kullanılıp kullanılmadığı hususu ayrıca değerlendirileceğinden idareler, öncelikle kendi yetkilerini kullanarak aktarma işlemlerini gerçekleştirecek, bu yetkilerini kullanmadan Başkanlığımızdan kurum içi aktarma talebinde bulunmayacaklardır. Diğer taraftan 5018 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü gereğince kurum içi ödenek aktarma işlemlerine ilişkin Başkanlığımız yetkisi ilgili kurum bütçesinin başlangıç ödenekleri toplamının yüzde 20'sini geçemeyeceğinden idarelerin aktarma taleplerinde bu hususu dikkate almaları gerekmektedir.

ç) 2020 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projelerde değişiklik yapılması halinde, bu değişikliğin gerektirdiği tertipler arası ödenek aktarması işlemlerinin tamamı idarelerce yapılacaktır. İdareler, bu kapsamdaki aktarma işlemleri ile yeni tertip açabileceği gibi aktarma yapılan tertiplerden diğer tertiplere ödenek aktarabileceklerdir. Ancak 5018 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince yedek ödenekten aktarma yapılmış tertiplerden diğer tertiplere aktarma yapılamayacaktır.

6. Aktarma işleminin yapılabilmesi için aktarılacak ödeneğin, işlemin yapıldığı tarih itibarıyla kullanılabilir durumda olması gerekmektedir.

7. Bütçelerin, "03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri" ve "05- Cari Transferler" ekonomik kodlarında yer alan cari nitelikli ödenekler ile "06- Sermaye Giderleri" ve "07- Sermaye Transferleri" ekonomik kodlarında yer alan sermaye nitelikli ödenekler arasında aktarma yapılmaması esastır. Ancak zorunlu hallerde, idarelerin bu nitelikteki aktarma işlemlerinin tamamı ilgili mevzuat çerçevesinde Başkanlığımızca değerlendirilecektir.

8. 5018 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince kurumlar arası aktarma işlemleri genel bütçe ödenekleri toplamının yüzde 10'u ile sınırlı olduğundan, söz konusu aktarma işlemleri gerçekleştirilirken bu hususun dikkate alınması gerekmektedir.

Kurumlar arası aktarma işlemlerinden;

a) 7197 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları gereğince yapılacak aktarma işlemleri, bütçesinden ödenek aktarılan idare tarafından gerçekleştirilecektir.

b) 7197 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası gereğince, 10/7/2018 tarihli ve 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yaptırılacak işlere ilişkin ödenekler, ilgili idarelerce söz konusu Bakanlık bütçesine aktarılacaktır.

9. 7197 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince (01.4 ve 02.4) ekonomik kodundan geçici süreli çalışanlara yapılacak ödemelerin bütçe ödeneklerini aşmayacak şekilde yapılması gerekmektedir. Aynı madde çerçevesinde söz konusu ekonomik kodları içeren tertiplerde ödenek üstü harcama yapılması, bu tertiplere ödenek eklenmesi ve aktarılması (bu ekonomik kodu içeren tertiplerin kendi arasındaki aktarmalar ile 7197 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yapılan aktarmalar hariç) mümkün değildir.

Diğer taraftan 1/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 14/7/2009 tarihli ve 2009/15215 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, üzerinde resmi görevi bulunmayanlardan ders ücreti karşılığında yapılacak görevlendirmeler, 7197 sayılı Kanuna ekli (E) işaretli Cetvelin 36 ncı sırasında yer alan hüküm gereğince, yıllık saat vizesine tabi tutulmuş olup bu görevlendirmelerde yıllık saat vizesi ve ilgili tertiplerde yer alan ödenek aşılmayacaktır.

10. 7197 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, işçilere yapılan personel gideri mahiyetindeki ödemelerin bütçeleştirildiği (01.3) ve (02.3) ekonomik kodlu tertiplere ilişkin yapılacak ödenek aktarmaları; toplu iş sözleşmelerinden doğacak yükümlülükler, ihbar ve kıdem tazminatı ödemeleri, asgari ücret ve sigorta prim artışı nedeniyle meydana gelecek ödenek ihtiyaçları ile söz konusu ekonomik kodlu tertiplerin kendi aralarında yapılacak bütçe işlemleriyle sınırlandırılmıştır. Bu kapsamda idarelerce iletilecek ödenek aktarma talep yazılarında, talebin yukarıda sayılan durumlardan hangisine ilişkin olduğu açıkça belirtilecektir.

11. İdarelerce yapılacağı belirtilen aktarma işlemleri dışında kalan her türlü kurum içi ve kurumlar arası aktarma işlemlerine ilişkin talepler Başkanlığımızca değerlendirilecektir.

IV- Yedek Ödenek Talepleri

1. İdareler, zorunlu hallerde yapacakları yedek ödeneklere ilişkin taleplerini; Cumhurbaşkanlığına bağlı idarelerde üst yönetici, bakanlıklar ve bakanlıklara bağlı veya ilgili idarelerde bakan, yükseköğretim kurumlarında rektör, diğer idarelerde ise üst yönetici imzalı olarak Başkanlığımıza ileticekelerdir.

2. İdarelerin her türlü yedek ödenek taleplerini e-bütçe sisteminde “bütçe işlem talebi” olarak girmeleri zorunludur.

Yedek ödenek taleplerinde;

-Talep yazısına,

-İhtiyacın gerekçelerini ifade eden bilgi, belge ve ek açıklamalara,

-İhtiyaca ilişkin ayrıntılı maliyet hesabına,

-İhtiyacın idarenin bütçe imkânları veya döner sermaye, fon, özel hesap ve benzeri kaynaklarından karşılanıp karşılanamayacağına ilişkin değerlendirmelere, bütçe dışı kaynağı varsa bunlara ilişkin gelir ve gider tabloları ile cari yıla ilişkin yılsonu gelir ve gider gerçekleşme tahminlerine, ayrıca banka hesap bilgileri gibi finansman imkânlarını gösteren belgelere

yer verilecektir.

İdarelerce, e-bütçe sistemi üzerinden iletilen yedek ödenek taleplerinden, 7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında olanlar eş zamanlı olarak sistem üzerinden Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın görüşüne sunulacaktır. Bakanlık görüşünü, talebin e-bütçe sistemine girildiği tarihten itibaren en geç 15 gün içerisinde yine e-bütçe sistemi üzerinden Başkanlığa bildirecektir. Başkanlık, aynı süre içerisinde kendi görüşünü de oluşturarak Cumhurbaşkanına onayına sunacaktır.

Diğer taraftan yatırım programı kapsamındaki yedek ödenek talepleri Kamu Yatırımları Bilgi Sistemine (KaYa) girilecektir.

Personel giderlerini karşılama ödeneği, doğal afet giderlerini karşılama ödeneği, yeni kurulacak daire ve idarelerin ihtiyaçlarını karşılama ödeneği, ilama bağlı borçları karşılama ödeneği ile özellikli giderleri karşılama ödeneğine ilişkin talepler ise Cumhurbaşkanlığı makamının 2/1/2020 tarihli ve 1 sayılı olurları çerçevesinde Başkanlığımızca sonuçlandırılacaktır.

V- Ekleme İşlemleri

1. Likit karşılığı ödenek kaydı işlemlerinde; devreden kullanılabilir likit olarak, idarelerin açılış bilançolarının "10- Hazır Değerler" ve "11- Menkul Kıymet ve Varlıklar" hesap gruplarında yer alan hesaplar ile "135 Tek Hazine Kurumlar Hesabından Alacaklar Hesabı"nın (Tek Hazine Kurumlar Hesabı uygulaması kapsamında bulunan idareler için) bakiyeleri toplamından proje özel hesapları, şartlı bağış ve yardımlar, emanetler (proje özel hesapları ve şartlı bağış ve yardımlara ilişkin emanetler hariç), alınan depozito ve teminatlar, ödenecek vergi ve fonlar, ödenecek sosyal güvenlik kesintileri ile fonlar veya diğer kamu idareleri adına yapılan tahsilat tutarları düşüldükten sonra kalan pozitif değer dikkate alınacaktır.

2. İdareler, devreden kullanılabilir nakit tutar ile finansman cetvelinde öngörülen net finansman tutarı arasındaki fark kadar mevcut veya yeni açılacak tertiplere, bu Tebliğin "Diğer Hususlar" bölümünün 4 üncü maddesinde belirtilen hususlar hariç, likit karşılığı ödenek kaydı yapabileceklerdir. Likit karşılığı ödenek kaydı işlemleri net finansman (5.0.0.0 Ekonomik Kodu) ile ilişkilendirilmek suretiyle gerçekleştirilecektir.

3. Hazine yardımı alan özel bütçeli idareler, önceki yıla mahsuben gönderilen hazine yardımı tutarları için de likit karşılığı ödenek kaydı yapabileceklerdir.

4. İdareler, (B) işaretli cetvellerinde yer alan öz gelir kodlarının dördüncü düzeyi itibarıyla tahmin edilen tutarları aşan veya (B) işaretli cetvellerinde öngörülmediği halde yıl içinde gerçekleşen gelirleri için mevcut veya yeni açılacak tertiplere, bu Tebliğin "Diğer Hususlar" bölümünün 4 üncü maddesinde belirtilen hususlar hariç, gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı yapabileceklerdir. Gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı işlemleri (B) işaretli cetvellerin gelir fazlası oluşan gelir ekonomik kodları ile ilişkilendirilmek suretiyle gerçekleştirilecektir.

5. Hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerde, önceki yıldan devreden kullanılabilir nakit tutarların ve (B) işaretli cetvellerindeki tahmini tutarlar üzerinde gerçekleşen gelirlerin, öncelikle aylık nakit ihtiyacının karşılanmasında kullanılması, aylık nakit ihtiyacı karşılanmadan zorunlu haller dışında likit karşılığı ve gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı yapılmaması esastır.

6. Likit karşılığı ödenek kaydı yapılırken, idarenin nakit ihtiyacının göz önünde bulundurulması ve nakit yönetiminin sıkıntıya sokulmaması amacıyla, belli bir nakit değer (kasa+banka) ödenek kaydedilmeyerek ihtiyat olarak hesaplarda tutulması gerekmektedir.

7. Ekleme işlemlerinden;

a) Başkanlığımız yetkisinde bulunan ekleme işlemlerine ilişkin talepler gerekçeleriyle birlikte değerlendirilmek üzere Başkanlığımıza iletilecektir. İlgili mevzuatı gereğince bütçesine ödenek ekleme yetkisi verilen idareler ise ödenek ekleme işlemlerini doğrudan kendileri gerçekleştirebileceklerdir.

b) Gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı, likit karşılığı ödenek kaydı, şartlı bağış ve yardımların ödenek kaydı ve diğer ödenek kaydı işlemleri, bu Tebliğin "Diğer Hususlar" bölümünün 4 üncü maddesinde belirtilen hususlar hariç, idareler tarafından gerçekleştirilecektir.

VI- Ödenek Devir İşlemleri

1. 5018 sayılı Kanunun 35 inci maddesine göre; açılmış olan akreditiflere ilişkin kredi artıkları ile yüklenme artıkları, ertesi yıla devredilmekle birlikte ödenekleri iptal olunmaktadır. Bu çerçevede artık karşılıklarının ödenek kaydedilmesine ilişkin olarak;

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, ödenek devrine dayanak teşkil eden devredilen akreditif kredileri artışı bildirim cetveli, taahhüt artıkları bildirim cetveli, ertesi yıla devredilen

ödenekler cetveli gibi kanıtlayıcı nitelikte belgeleri ekleyerek, ödenek devir taleplerini Başkanlığımıza ileticekler ve Başkanlığımızca ödenek devri işlemi gerçekleştirilecektir.

b) Diğer idareler ise akreditif ve yüklenme artığı karşılığı ödenek kaydı işlemlerini, 5018 ve 7197 sayılı Kanunların ilgili hükümleri çerçevesinde, ilgisine göre "Akreditif Artığı Ekleme" veya "Yüklenme Artığı Ekleme" işlem türünü kullanarak, net finansman (5.0.0.0 Ekonomik Kodu) ile ilişkilendirmek suretiyle gerçekleştireceklerdir. Söz konusu işlemlere ilişkin formlar, gerçekleştirilen bütçe işlemine dayanak teşkil eden devredilen akreditif kredileri artığı bildirim cetveli, taahhüt artıkları bildirim cetveli, ertesi yıla devredilen ödenekler cetveli gibi kanıtlayıcı nitelikte belgelerle birlikte Başkanlığımıza iletilecektir.

2. Şartlı bağış ve yardımların devri işlemi ilgili idarelerce gerçekleştirilecektir. Devirden kaynaklanan ödenek kaydı işlemleri, "Şartlı Bağış ve Yardımların Devri" işlem türü kullanılarak, özel bütçeli idarelerde net finansman (5.0.0.0 Ekonomik Kodu) ile ilişkilendirilmek suretiyle gerçekleştirilecektir.

3. Devreden dış proje kredileri karşılığı devren ödenek kaydı işlemleri ve diğer ödenek devir işlemlerine ilişkin talepler gerekçeleri ile birlikte Başkanlığımıza iletilecektir. İlgili mevzuatı gereğince bütçesine ödenek devri yetkisi verilen idareler ise ödenek devir işlemlerini doğrudan kendileri gerçekleştirebileceklerdir.

4. 5018 sayılı Kanununun 42 nci maddesi gereğince 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi 2020 yılı Haziran ayı sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmaktadır. Bu kapsamda 2019 yılından devredecek ödeneklerin kesin hesap cetvellerinde gösterilmesini teminen ödenek devir işlemlerinin kesin hesap süreci ile uyumlu bir şekilde yapılması uygun olacaktır. Başkanlığımızca gerçekleştirilecek ödenek devir işlemlerinin yapılabilmesi için bu taleplere ilişkin yazıların (ihtiyaç duyulan belgelerle birlikte) zamanında gönderilmesi gerekmektedir.

VII- Özel Gelir Karşılığı Tahsis Edilen Ödeneklere İlişkin İşlemler

1. Muhtelif kanun hükümleri çerçevesinde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince yıl içinde elde edileceği tahmin edilen özel gelirler dikkate alınarak bu idarelerin bütçelerine 2019 yılında tefrik edilen ödeneklerden geliri gerçekleşenler ile devren kaydedilen ödenekler toplamından harcanmayan kısımlar, 2020 yılı bütçesinde mevcut veya yeni açılacak tertiplere Başkanlığımızca devren ödenek kaydedilecektir.

2. Bütçelerin "6" finansman kodundaki ödeneklerden;

a) Tefrik edildiği tertipte kullanılması öngörülen ödenekler, gelir gerçekleşmesine göre kullanılacaktır.

b) Tefrik edildiği tertipten hizmetin gerektirdiği ilgili tertiplere aktarılarak kullanılması öngörülen ödenekler, gelir gerçekleştirmelerine göre aktarma yapılmak suretiyle kullanılacaktır.

VIII- Yükseköğretim Kurumlarına İlişkin Hususlar

• Yükseköğretim kurumları yukarıda belirtilen hususlara ilave olarak Yükseköğretim Kurumlarının Bütçe Ödeneklerinin Birimlere Dağılımı, Ödenek Gönderme Belgesine Bağlanması ve Kullanılmasına ilişkin Usul ve Esaslar'da yer verilen düzenlemelere de uyacaklardır.

• Toplulaştırılmış tertiplerdeki ödenekler ve Ayrıntılı Finansman Programını değiştiren bütçe işlemleri; yükseköğretim kurumları tarafından ödenek dağılımına ve AFP (Birim Detay)'a yansıtılacaktır.

• Toplulaştırılmış tertiplerdeki ödenekleri ve Ayrıntılı Finansman Programını değiştirmemek kaydıyla, ödenek dağılımında ve AFP (Birim Detay)'da yapılacak her türlü değişiklik üst yöneticinin onayı ile yükseköğretim kurumları tarafından gerçekleştirilecektir.

• Toplulaştırılmış tertiplerdeki ödenekleri değiştirmeyen birimler arası ödenek değişikliği işlemleri, 5018 sayılı Kanunda tanımlanan ödenek aktarma işlemi kapsamında olmadığından, 5018 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde yer alan aktarmaya ilişkin sınırlamalara tabi olmaksızın gerçekleştirilecektir. Diğer taraftan toplulaştırılmış tertiplerdeki ödenekleri değiştirmeyen birimler arası ödenek değişikliklerinde de ödeneğin kullanılabilir durumda olması gerekmektedir.

IX- Diğer Hususlar

1. 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi tasarruf anlayışıyla hazırlanmış olup idarelerce yapılacak harcamaların, bütçe işlemlerinin ve ihtiyaç olması halinde ek ödenek taleplerinin bu anlayış çerçevesinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

2. Bu Tebliğ kapsamında Başkanlığımıza iletilecek bütçe işlem talepleri 13 sayılı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin ilgili hükümleri çerçevesinde değerlendirilmeye tabi tutulacaktır.

3. 7197 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca yatırım projelerine ilişkin yapılacak ödenek ekleme, devir ve aktarma işlemleri 2020 Yılı Yatırım Programı ile Programın yayımlanmasını müteakip Başkanlığımız tarafından yayımlanacak genelgede yer alan usul ve esaslara göre yatırım programı ile ilişkilendirildikten sonra yapılacaktır.

4. 7197 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin sekizinci fıkrası gereğince genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, gerekli tedbirleri alarak bütçelerinin “03.3- Yolluk Giderleri”, “03.6- Temsil ve Ağırılama Giderleri” ile “03.7- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri” ve “03.8- Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplerine tahsis edilen ödeneği aşmayacak şekilde harcama yapacaklardır. Bu idarelerce anılan tertiplere bütçelerinin diğer tertiplerinden aktarılacak ödenek tutarları ile gelir fazlası ve likit karşılığı eklenecek ödenek tutarları toplamı bu tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10'unu aşmayacaktır.

Ancak ihtiyaç halinde söz konusu ekonomik kodları içeren tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10'unu aşan aktarma işlemleri ile gelir fazlası ve likit karşılığı ödenek kaydı işlemleri Başkanlığımız tarafından gerçekleştirilecektir.

Yükseköğretim kurumlarınca 8 inci maddenin sekizinci fıkrasına istinaden Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında “03.3- Yolluk Giderleri” ile “03.7- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplere yapılacak ekleme işlemlerinde bu fıkrada yer alan sınırlamalar uygulanmayacaktır. Bu program kapsamında Yükseköğretim kurumlarınca yapılacak ödenek ekleme ve aktarma işlemlerinde yalnızca “09.4.2.20- Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı” ve “09.4.2.21- Yurtdışı Destekleri” fonksiyonel kodları kullanılacaktır.

5. Gelirli ödenek kaydı ve ödenek devrine ilişkin işlemler ile özel gelir karşılığı konulan ödeneklerin gelir gerçekleşmesine bağlı aktarmaları hariç olmak üzere, kuruşlu bütçe işlemi yapılmayacaktır.

6. İlama bağlı borçlar ayrı bir tertipte bütçelenmediğinden, bundan kaynaklanan borçlar, borcun doğduğu hizmetin yürütüldüğü tertiplerden ödenecektir. 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (E) Cetvelinin 44 üncü sırası gereğince sadece beyiye aidatları ile mahkeme harç ve giderleri ödenek gönderme belgesi aranmaksızın ödenebilecek olup ilama bağlı borç ödemelerinin ödenek gönderme belgesi olmadan yapılması imkanı bulunmamaktadır.

7. İdare bütçelerinde açılması gereken yeni tertipler ile gelir ve finansman kodları, Analitik Bütçe Sınıflandırmasının kurumsal, fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma ilke ve kriterleri bakımından, ilgili idare ile Başkanlığımız (Bütçe Genel Müdürlüğü) arasında mutabakat sağlanarak açılacaktır.

8. Şartlı bağış ve yardımlara ilişkin ödenek iptal işlemleri; genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Başkanlığımızca, özel bütçeli idarelerde ise idarelerce gerçekleştirilecektir. Bunun dışındaki ödenek iptal işlemleri Başkanlığımızca gerçekleştirilecektir.

9. Başkanlığımızca ve idarelerce yapılan aktarma, ekleme, ödenek devri ve ödenek iptal işlemlerine ilişkin formlar, elektronik ortamda Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sayıştay Başkanlığına gönderilmektedir. Bu işlemlere ilişkin verilerin paylaşımı ve bilgilendirme sürecinin elektronik ortamda yürütülmesi sebebiyle idarelerce gerçekleştirilen söz konusu işlemlerin kağıt ortamında gönderilmesine ihtiyaç bulunmamaktadır. Bununla beraber idarelerce bütçe işlemine ilişkin evrakın, e-bütçe sisteminden döküm alınarak bütçe ödeneklerinin muhasebeleştirilmesi amacıyla yapılan muhasebe kayıtlarına dayanak olmak üzere ilgili muhasebe işlem fişine eklenmesi suretiyle denetime hazır bulundurulması gerekmektedir. Diğer taraftan kurumlar arası aktarma işlemlerinde, bütçesine ödenek aktarılan idareye bildirim yapılmaya devam edilecektir.

10. Hatalı bütçe işlemi, iptal edilmek suretiyle düzeltilecektir. İptal işleminin yapılabilmesi için ilgili tertiplerdeki hatalı işleme konu olan ödeneğin, kullanılabilir durumda olması gerekmektedir. İptal işlemi, iptale konu bütçe işlemi yapan idare tarafından "Bütçe İşlemi İptal Formu" kullanılmak suretiyle gerçekleştirilecektir. Bu işlemler, gerekçesiyle birlikte daha önce işlemle ilgili bildirim yapılmış olan idarelere gönderilecektir.

11. İdareler, yedek ödenek dışındaki bütçe işlem taleplerini üst yönetici imzalı olarak Başkanlığımıza iletebileceklerdir. İdareler, bütçe işlem taleplerini ayrıca e-bütçe'ye kaydedecekler, yetkileri çerçevesinde yaptıkları her türlü bütçe işlemlerini ise e-bütçe'de gerçekleştireceklerdir.

12. Likit karşılığı, gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı ve diğer kurum içi bütçe imkânları öncelikle elektrik, su, doğalgaz, telefon vb. zorunlu giderler, diğer mal ve hizmet alımları karşılığı gerçekleşmiş fatura ve hak ediş tutarları, ilama bağlı borçlar, mahkeme harçları, geçmiş dönem borçları, mevzuatına uygun olarak gerçekleşmiş yurtdışı tedavi giderleri ve sözleşmeye bağlanmış iş ve hizmetler ile devam eden projelere ilişkin ödenek ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılacaktır.

İdareler ek mali yükü karşılıklılaşmalarını bakımından, ödemelerine ve yükümlülüklerini zamanında yerine getirecekler ve her türlü tedbiri alacaklardır. Ek ödenek ihtiyacı ve takip eden yılların bütçelerinde ilave ödenek ihtiyacına yol açacak şekilde hizmet genişlemesine gidilmeyecek, söz konusu giderlere ilişkin ödenek ihtiyaçları karşılanmadan yeni hizmet, faaliyet ve projelere ödenek ayrılmayacak ve bu amaçla kurum içi ödenek aktarma, likit karşılığı ve gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı işlemi yapılmayacaktır.

13. 5018 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre kamu idareleri gider ve gelir tekliflerini ekonomik ve mali analiz yapılmasına imkân verecek, hesap verilebilirliği ve saydamlığı sağlayacak şekilde, uluslararası standartlara uyumlu olarak belirlenen sınıflandırma sistemine göre hazırlamaktadır. Bu çerçevede idare bütçeleri ekonomik sınıflandırmanın ilk iki düzeyini içerecek şekilde kanunlaşmakta ve yıl içi bütçe işlemleri bu düzeyde gerçekleştirilmektedir. Diğer taraftan bütçenin kalkınma planları ve yıllık programlarda belirlenen hedefler doğrultusunda ve takip edilen ekonomi ve maliye politikalarıyla uyumlu bir şekilde uygulanıp uygulanmadığının tespit edilebilmesi amacıyla idare bütçelerine ekonomik sınıflandırmanın dört düzeyini de içerecek şekilde ödenek tefrik edilmekte ve harcamaların da bu düzeyde tefrik edilen ödeneklerden gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Ancak uygulamada bazı harcamaların ödenek tefrik edilen dördüncü düzey ekonomik kodlar yerine

farklı kodlar kullanılarak yapıldığı tespit edilmiştir. Bu itibarla idareler, harcama verilerinin doğruluğunun sağlanması amacıyla, harcamaların doğru ekonomik koddan gerçekleştirilmesi konusunda gerekli tedbirleri alacaklardır.

14. Seyyar görev tazminatına ilişkin vize işlemlerinin; "03.3.5- Yolluk Tazminatları" ve "06.9.2.05- Yolluk Tazminatları" kodlarındaki ödenek çerçevesinde yapılması gerekmektedir. Vize edilen adam/gün sayısının üzerinde idarelerce görevlendirme yapılmayacaktır.

15. 7197 sayılı Kanuna ekli (E) işaretli cetvelin 31 sıra numaralı hükmü gereğince, Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberin giderin ekonomik sınıflandırması bölümünde parasal tutarına bakılmaksızın "(03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri" tertiplerinden karşılanacağı belirtilen giderler hariç olmak üzere, ihtiyacın nereden ve hangi usulle temin edileceğine bakılmaksızın vergiler dahil her bir alım için;

- Menkul mal alımlarında 25.000 Türk Lirasını,
  - Gayrimaddi hak alımlarında 20.000 Türk Lirasını,
  - Menkul malların bakım ve onarımlarında 25.000 Türk Lirasını,
  - Gayrimenkullerin bakım ve onarımlarında 55.000 Türk Lirasını,
- aşan tutarlar, "(03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri" tertiplerinden ödenemez.

Bu itibarla yukarıda yer verilen parasal tutarları aşan ihtiyaçlar, Devlet Malzeme Ofisinden temin edilse dahi "(06) Sermaye Giderleri" tertiplerinden ödenecektir. Ayrıca doğrudan temin usulüyle yapılacak alımlarda ilgili bütçe tertibinin belirlenmesinde de söz konusu parasal tutarlar esas alınacaktır. Bu hususlara bütçe işlemlerinin gerçekleştirilmesinde de riayet edilecektir.

Bu Tebliğin uygulanmasıyla ilgili olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye ve her türlü tedbiri almaya Başkanlığımız yetkilidir.

Gereğini önemle arz/rica ederim.